

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
I SPORTOWYMI IM. ŻORSKICH TWÓRCÓW KULTURY W ŻORACH

Podstawy prawne Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz.483, art. 72 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191i 1198 oraz z 2015 r. poz. 357, 1268 i 1418, art.6);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60);
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. Poz. 1943 z późn. zm.);
6. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120, poz. 526 z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356);
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591);
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646, § 19, § 20, § 21);
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578);
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz. 325);

12. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.09.2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 1066)
14. Statut szkoły.

WSTĘP

Szkoła w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych kieruje się dobrem uczniów, umożliwia im wszechstronny i harmonijny rozwój, wyrównanie szans edukacyjnych.

Uczniowie są zachęceni do wysiłku i pracy nad sobą, a ich osiągnięcia są dostrzegane i doceniane. Szkoła stara się rozbudzać w każdym uczniu ambicję do kształcenia. Szkoła promuje osiągnięcia uczniów w środowisku lokalnym.

W procesie wychowania uczestniczą rodzice i wszyscy nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni, a podejmowane działania są jednolite i spójne.

Szkoła współpracuje z szeroko pojętym środowiskiem lokalnym, umożliwiając min. rozwój społeczno-kulturalny wychowanków, zorganizowanie pomocy adekwatnej do potrzeb dzieci.

Szkoła jest instytucją demokratyczną i praworządną, krzewiącą postawy twórczości i stawiającą wobec swoich wychowanków wysokie wymagania. Przygotowuje swoich uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

OPIS FUNKCJONOWANIA SZKOŁY

Szkoła jest miejscem szczególnym, w którym spotykają się ze sobą trzy grupy: uczniowie, pracownicy szkoły oraz rodzice. Tworzą one społeczność szkolną Szkoły Podstawowej nr 3. Wszelkie działania prowadzone na terenie placówki uwzględniają te potrzeby i oczekiwania społeczności, które pozostają w zgodzie z zapisami statutu szkoły oraz nie naruszają przepisów prawa.

W szkole:

1. procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się;
2. uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej;
3. respektowane są normy społeczne;

4. poprzez działalność wychowawczą i profilaktyczną wspomagana jest wychowawcza rola rodziny;
5. realizowane jest wychowanie przez sztukę, min. przez udział w kulturalnym życiu szkoły, miasta i kraju;
6. dbamy o bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;
7. sprawowana jest opieka nad uczniami pozostającymi w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
8. stwarza się warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami i potrzebami uczniów;
9. upowszechnia się wśród dzieci i młodzieży wiedzę o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń;
10. poprzez działalność dydaktyczno-wychowawczą kreowany jest pozytywny wizerunek szkoły w środowisku lokalnym;
11. działa skuteczny system komunikacji ze środowiskiem lokalnym;
12. podejmowana jest współpraca z przedstawicielami samorządu lokalnego, organizacjami i instytucjami działającymi w środowisku lokalnym;
13. podejmowane są działania promujące placówkę w środowisku lokalnym.

WARTOŚCI UZNAWANE PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Przed przystąpieniem do wdrażania programu wychowawczo-profilaktycznego przeprowadzono anonimowe badania wśród uczniów, rodziców, nauczycieli. Ankietę udostępniono on-line oraz w wersji papierowej dla uczniów kl. II-III.

Po opracowaniu ankiet można wyciągnąć następujące wnioski, które prowadzą do rekomendacji.

WNIOSKI:

1. Większość rodziców i nauczycieli stwierdziło, że w szkole panuje przyjazna atmosfera sprzyjająca wychowaniu i uczeniu się dzieci. Większość uczniów lubi swoją klasę.
2. Zdecydowana większość rodziców i nauczycieli uważa, że dzieci czują się w szkole bezpiecznie, tak deklaruje 80% uczniów z klas 4-8. Bezpieczniej w szkole czują się uczniowie z klas 2 i 3.
3. $\frac{3}{4}$ uczniów twierdzi, że potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych, stresujących, takich jak: negatywna ocena, ważny egzamin lub sprawdzian, problemy w klasie. Znają wiele dobrych sposobów na radzenie sobie z nim. Znaczna grupa potrafi również radzić sobie ze złością. Niestety wśród ankietowanych pojawiło się kilka niepokojących sposobów na odstresowanie, np. zażywanie leków uspokajających.

4. Większość uczniów twierdzi, że rzadko albo wcale nie popada w konflikty.
5. Zdecydowana większość rodziców twierdzi, że ich dzieci utrzymują dobre kontakty z rówieśnikami.
6. Zdecydowana większość uczniów stwierdza, że ma poparcie w rodzinie oraz mają dobry kontakt ze swoimi rodzicami. Wyższe wskazania prezentują w tym zakresie młodsi uczniowie.
7. Prawie $\frac{3}{4}$ uczniów czuje się akceptowanymi w klasie. Niestety jest pewna grupa osób czująca, że jest izolowana od grupy.
8. 35% uczniów wskazało, że często się nudzi. Tyle samo uczniów wskazało, że brakuje im czasu wolnego.
9. Dla prawie większości uczniów nauka jest ważna, ale tylko trochę ponad 50% uczniów lubi się uczyć.
10. Prawie 100% rodziców i ponad 80% uczniów stwierdziło, że szkoła powinna kształcić kompetencje miękkie – rodzice wskazali przede wszystkim na: radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, umiejętność pracy zespołowej, asertywność, kreatywność.
11. Ponad $\frac{3}{4}$ ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko potrafi rozpoznać zachowania, które mogą zagrażać jego zdrowiu i życiu.
12. Ponad 80% nie doświadcza wyśmiewania, prowokowania, izolowania, pozostali wskazali, że czasem się to zdarza.
13. Ponad 85% uczniów ma możliwość rozwijania swoich zainteresowań.
14. Zdecydowana większość uczniów ma w szkole lub poza nią swojego przyjaciela.
15. Zdecydowana większość uczniów nie miała kontaktu z żadnymi używkami.
16. Ponad połowa uczniów czuje się przemęczona obowiązkami szkolnymi i domowymi.
17. Ponad $\frac{3}{4}$ uczniów czuje się szczęśliwymi osobami.
18. Prawie 40% uczniów ma poczucie, że za dużo czasu spędza przed telefonem, komputerem i innymi urządzeniami.
19. Prawie 80% nie doświadczyło cyberprzemocy: wyśmiewania w Internecie, hejtu, izolowania mnie z grup klasowych, nie zapraszania do grup klasowych, i tym podobne.
20. Niewiele ponad 50% ankietowanych rodziców uważa, że ich dziecko potrafi odmawiać, przeciwstawić się namowom do zachowań ryzykownych.
21. Nauczyciele wskazali, że wspierają rodziców w wychowaniu dzieci najczęściej poprzez: utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami, rozpoznawanie sytuacji życiowej wychowanków i ich rodzin, służenie radą i wsparciem w sytuacjach problemowych oraz wskazywanie gdzie rodzice mogą szukać wsparcia.

22. Rodzice, nauczyciele i uczniowie wskazali zgodnie zbliżone wartości, które uważają za najważniejsze, to – przyjaźń, prawda, miłość, tolerancja, zdrowie.
23. Nauczyciele wskazali najważniejsze ich zdaniem zadania i działania realizowane przez szkołę w procesie wychowawczo-profilaktycznym, to: dostrzeganie i reagowanie na potrzeby i trudności dziecka; przekazywanie wartości poprzez prezentowanie własnej postawy; stosunek nauczyciela do dziecka; wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz działania profilaktyczne i psychoedukacyjne.
24. Nauczyciele i rodzice w spójny sposób wskazali najważniejsze umiejętności dla uczniów w ich dalszej nauce i pracy – są to: przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie, współdziałanie w zespole, umiejętność twórczego rozwiązywania problemów, rozwijanie własnych uzdolnień, rozwiązywanie konfliktów w sposób negocjacyjny.
25. Uczniowie mają prawidłową świadomość dotyczącą e-papierosów i napojów energetycznych. Rodzice twierdzą, że w szkole we właściwy sposób szerzona jest idea zdrowego stylu życia i korzystnych dla zdrowia form spędzania czasu wolnego.
26. Wielu uczniów wskazywało, że wolny czas spędzają na spotkaniach z przyjaciółmi, surfowaniu po Internecie i grach on-line, uprawianiu sportu oraz na pomocy w domu.

REKOMENDACJE:

1. Podjąć działania mające na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole, np. poprzez zwracanie większej uwagi na stosunki pomiędzy uczniami podczas zajęć i przerw, przypomnienie zasad pomocy koleżeńskiej.
2. Poprawić podejście uczniów do nauki tak, by było im łatwiej się uczyć i by polubili naukę. Zadać szczególnie o te osoby, które borykają się z większymi trudnościami niż rówieśnicy.
3. Przypominać uczniom o sposobach spędzania czasu wolnego, alternatywie dla multimedialnych.
4. Uczyć dzieci tolerancji i szacunku, między innymi dla osób innej narodowości i wyznania.
5. Przypomnieć uczniom o prawidłowych zasadach korzystania z Internetu, bezpiecznych grach i odpowiedniej ilości czasu im poświęconym.
6. Zwracać baczniejszą uwagę na zachowania uczniów mogące świadczyć o tym, że przeżywają oni trudne chwile i potrzebują pomocy - informować wychowawcę, pedagoga lub w razie konieczności dyrekcję szkoły.
7. Uwzględnienie w planach wychowawczych klas kształtowanie kompetencji miękkich u uczniów zgodnie z propozycją przedstawioną wychowawcom na zebraniu Zespołu Wychowawczego.

CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA WYSTĘPUJĄCE W SZKOLE:

1. Czynniki chroniące:

- a) wykwalifikowana kadra pedagogiczna, w tym nauczyciele posiadający dodatkowe kwalifikacje z zakresu terapii pedagogicznej, oligofrenopedagogiki, resocjalizacji, gimnastyki korekcyjnej, logopedii, nauczyciel wspomagający, pomoc nauczyciela,
- b) dwóch pedagogów w budynkach Szkoły Podstawowej nr 3 w Żorach,
- c) logopeda dla uczniów klas 1-3,
- d) organizacja zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z potrzebami uczniów,
- e) różnorodna oferta zajęć pozalekcyjnych,
- f) duża liczba konkursów organizowanych na różnych szczeblach (szkolne, powiatowe, wojewódzkie, ogólnopolskie, międzynarodowe) dla uczniów o różnorodnych zdolnościach,
- g) tematyczne obchody Dnia Patrona (co rok inny temat przewodni),
- h) uzupełnianie bazy dydaktycznej szkoły, w miarę posiadanych środków,
- i) monitoring szkolny obejmujący newralgiczne miejsca w szkole,
- j) udział szkoły w różnorodnych projektach i kampaniach edukacyjnych ogólnopolskich oraz międzynarodowych,
- k) stosowanie przez nauczycieli nowoczesnych środków dydaktycznych, min. tablic multimedialnych, tabletów, smartfonów
- l) korzystanie z różnorodnych programów i oprogramowań (np. Prezi, KAHOOT), podczas zajęć lekcyjnych oraz dodatkowych,
- m) kontakt z rodzicami poprzez dziennik elektroniczny,
- n) uwewnętrzniiony szacunek do norm, wartości, autorytetów
- o) zainteresowanie nauką szkolną (wszyscy uczniowie w roku szkolnym 2019/2020 otrzymali promocję do klas programowo wyższych lub ukończyli szkołę),
- p) ciekawość poznawcza, posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne
- q) zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne
- r) sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów), poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości, optymizm i pogoda ducha
- s) w szkole nie dochodzi do rażącego naruszania norm, wszelkie zgłaszane przez uczniów i rodziców sprawy są na bieżąco załatwiane przez wychowawców, pedagogów oraz dyrektorów szkoły,
- t) dobry kontakt indywidualny z rodzicami,

- u) silna więź z rodzicami, zaangażowanie rodziców w życie dziecka, wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych), zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców
- v) bardzo dobra współpraca z Radą Rodziców,
- w) działalność Samorządu Uczniowskiego,
- x) angażowanie się społeczności szkolnej w działania charytatywne,
- y) działalność Koła Wolontariatu,
- z) umiejętność rozwiązywania problemów,
- aa) wrażliwość społeczna,
- bb) poczucie własnej skuteczności,
- cc) kierowanie się tymi samymi lub podobnymi wartościami w życiu przez członków społeczności szkolnej – rodzice, nauczyciele i uczniowie wskazali zbliżone wartości, które uważają za najważniejsze, to – prawda, miłość, tolerancja, dobro, wiara, zdrowie, przyjaźń, zaufanie, szczerłość.

2. Czynniki ryzyka występujące w szkole:

- a) występowanie u niektórych uczniów zachowań negatywnych z przejawami agresji słownej i fizycznej (przezywanie, wyśmiewanie, popychanie, bicie),
- b) trudna współpraca z rodzicami niektórych uczniów,
- c) nie zawsze uczniowie przestrzegają normy społeczne obowiązujące w szkole (mimo deklarowanej ich znajomości),
- d) nie zawsze relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu,
- e) deficyty rozwojowe niektórych uczniów: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,
- f) niska samoocena niektórych uczniów,
- g) nie zawsze prawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza),
- h) słabsze możliwości uczenia się części uczniów.

CELE GŁÓWNE (zgodne z polityką oświatową w roku szkolnym 2020/2021):

1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

2. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
3. Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

oraz **szkolne**:

4. Kształtowanie kompetencji miękkich.

CELE OGÓLNE:

1. Wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji. Wskazywanie wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
3. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
4. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
5. Rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
6. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacja do nauki.
7. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwolą w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
8. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
9. Zapewnienie uczniom możliwości zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły.
10. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
11. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
12. Promowanie zdrowego stylu życia.
13. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
14. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wspomaganie rozwoju ucznia poprzez:

- a) efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi;
- b) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- c) pracę w zespole i społeczną aktywność;
- d) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju;
- e) znajomość zjawiska cyberprzemocy oraz zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów (Internet, tv, radio, czasopisma).

2. Czytelnictwo poprzez:

- a) wprowadzenie uczniów w świat literatury, ugruntowanie ich zainteresowań czytelniczych;
- b) wyposażenie w kompetencje czytelnicze potrzebne do krytycznego odbioru tekstów kultury;
- c) kształtowanie postawy dojrzałego i odpowiedzialnego czytelnika;
- d) zachęcanie do podejmowania indywidualnych prób twórczych.

3. Edukacja zdrowotna poprzez:

- a) kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów;
- b) wdrożenie do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób;
- c) racjonalną organizację czasu wolnego i świadome korzystanie z mediów;
- d) uczenie przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznej i higienicznej pracy przy komputerze, wyjaśnianie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera;
- e) zwiększenie świadomości związanych z zażywaniem alkoholu, środków odurzających, leków oraz „dopalaczy”;
- f) wzmacnianie obrazu własnej osoby oraz rozwijanie umiejętności interpersonalnych: chronienie siebie w sytuacji nacisku grupowego, empatia, budowanie udanych relacji z ludźmi;
- g) ugruntowanie wiedzy z zakresu: prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, stosowania profilaktyki.

4. Kształtowanie postaw obywatelskich, społecznych i patriotycznych poprzez:

- a) wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązanie do historii i tradycji narodowych;
- b) przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat;
- c) dbanie o wychowanie uczniów w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- d) kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.

5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne poprzez:

- a) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań;
- b) respektowanie praw dziecka i uczenie ich przestrzegania w odniesieniu do rówieśników (JA mam prawo – TY masz prawo);
- c) uczenie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu (strony 18+, portale społecznościowe) - przestrzeganie zasad etycznych i prawnych, ocenianie możliwych zagrożeń.
- d) pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, oraz relacji między wszystkimi członkami społeczności szkolnej, które oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu;
- e) przestrzeganie zasad postępowania i współżycia w szkole przez uczniów, pracowników szkoły i rodziców;
- f) realizowanie działań antydyskryminacyjnych.

6. Wprowadzenie uczniów w świat wartości poprzez:

- a) podmiotowe traktowanie dziecka, zachowanie umiaru w stosowaniu tak swobody jak i wymagań w stosunku do jego możliwości;
- b) kierowanie się pozytywnymi wartościami w życiu codziennym;
- c) uczenie podejmowania świadomych decyzji i wyborów zgodnych z ogólnie przyjętymi normami.

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

- 1) sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;
- 2) sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
- 3) poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- 4) kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
- 5) rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- 6) praca w zespole i społeczna aktywność;
- 7) aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.

WIZJA SZKOŁY

1. Stworzenie optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju, do zdobywania wiedzy i umiejętności.
2. Stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków pobytu w szkole.

3. Współpraca wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej w klimacie zaufania w celu zapewnienia uczniom pełnego rozwoju osobowości oraz umożliwienia kształtowania zainteresowań i uzdolnień.
4. Zapewnienie jak najlepszej bazy dydaktycznej z uwzględnieniem nowoczesnych technologii.
5. Objęcie wszechstronną pomocą potrzebujących uczniów.
6. Propagowanie zdrowego trybu życia.
7. Kulturowanie polskiej tradycji, korzystanie z dziedzictwa kulturowego Ojczyzny, regionu i miasta.
8. Stworzenie warunków do harmonijnej współpracy i odpowiedzialności wszystkich podmiotów szkoły: uczniów, rodziców, nauczycieli, dyrektora, pracowników administracji i obsługi.
9. Wychowanie absolwenta, Człowieka - sprawcy, przygotowanego do aktywnego udziału w życiu społecznym i gospodarczym w zjednoczonej Europie, posługującego się technologią informacyjną oraz językami obcymi.
10. Działanie szkoły zgodnie z dwiema zasadami:
  - nikt nikomu nie może wyrządzić krzywdy fizycznej i psychicznej
  - nikt nikomu nie może przeszkadzać w nauce

MISJA SZKOŁY

Non scholae, sed vitae discimus - nie dla szkoły, lecz dla życia uczymy się

1. Realizacja celów zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz Statucie Szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na zadania w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności oraz wychowania.
2. Zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju i zdobywania wiedzy, uwrażliwienie na potrzeby innego człowieka poprzez sprawną organizację procesu dydaktyczno-wychowawczego i współpracę z rodzicami, organem prowadzącym oraz szeroko pojętym środowiskiem lokalnym.
3. Wpajanie wartości etycznych, humanistycznych i obywatelskich.

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 W ŻORACH

- 1) potrafi podejmować samodzielnie decyzje i ponosi za nie konsekwencje,
- 2) dokonuje rzetelnej samooceny,
- 3) potrafi kontrolować i modyfikować swoje zachowania,
- 4) potrafi planować swoją przyszłość,
- 5) podejmuje inicjatywy i jest twórczy,

- 6) nie naraża siebie i innych na niebezpieczeństwo,
- 7) potrafi współżyć i współdziałać w zespole,
- 8) umie okazać szacunek wobec życia,
- 9) prowadzi higieniczny styl życia,
- 10) potrafi funkcjonować w demokratycznym społeczeństwie,
  - powyższą sylwetkę uczeń kształtuje przy towarzyszącym wsparciu osób dorosłych.

ORGANIZACJA POMOCY W SYTUACJACH ZAGROŻENIA

SYTUACJE ZAGROŻENIA	FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ
Niedostatek ekonomiczny	<ul style="list-style-type: none"> ● współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, zbiórka odzieży; ● zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych; ● zorganizowanie dożywiania; ● pomoc w zakupie wyposażenia ucznia; ● dofinansowanie do wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeum;
Patologia rodziny i uzależnienia	<ul style="list-style-type: none"> ● profilaktyka uzależnień na lekcjach wychowawczych (programy profilaktyczne, filmy); ● współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej; ● współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; ● obserwacja i każdorazowe udzielanie pomocy;
Problemy w nauce	<ul style="list-style-type: none"> ● zajęcia wyrównawcze; ● pomoc wewnątrzklasowa (koleżeńska); ● pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu; współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; ● programy wyrównawcze;

ZADANIA SZKOŁY W OBSZARZE WYCHOWANIA

- A. **Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:**
- 1) Współpracę z rodzicami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;

- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) Wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców;
- 5) Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami;
- 6) Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców;
- 7) Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej;
- 8) Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

B. Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- 1) Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych;
- 2) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 5) Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

WYCHOWAWCY

1. w zakresie swoich tradycyjnych obowiązków:
  - 1) otacza indywidualną opieką wychowawczą swoich wychowanków;
  - 2) realizuje przewidziany program godzin wychowawczych;
  - 3) nadzoruje funkcjonowanie klasy i jej wywiązywanie się z zobowiązań wobec szkoły;
  - 4) rozwiązuje bieżące problemy naukowe i wychowawcze – w razie potrzeby nawiązując kontakt z rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym;

- 5) planuje i organizuje wspólnie z uczniami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół;
  - 6) prowadzi dokumentację pracy klasy.
2. w zakresie koordynacji pracy zespołu pedagogicznego:
- 1) koordynuje, weryfikuje zamierzenia programowe zespołu, ustala kalendarz imprez klasowych, wycieczek itp.;
  - 2) podsumowuje wyniki uzyskiwane przez uczniów dotyczące wiedzy, osiągnięć;
  - 3) koordynuje pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
  - 4) dokonuje rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
  - 5) podejmuje działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
  - 6) wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
3. w zakresie organizacji pracy uczniów i nauczycieli:
- 1) przygotowuje materiały uczniowskie i rozdaje je uczniom;
  - 2) na bieżąco przekazuje wszelkiego rodzaju ogłoszenia i informacje.

NAUCZYCIELE PRZEDMIOTÓW

1. kształtują postawy patriotyczne i proeuropejskie;
2. rozbudzają pasje naukowe;
3. udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
4. reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań wskazują wzorce godne naśladowania poprzez prezentowanie na lekcjach sylwetek wybitnych postaci nauki polskiej i światowej;
5. proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
6. realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;
7. zapoznają z historią i filozofią nauki;
8. wskazują praktyczne zastosowania umiejętności i wiadomości osiągniętych na lekcjach;
9. wyrabiają nawyk przestrzegania zasad bhp podczas zajęć.

RODZICE

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu zobowiązani są do:

1. dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
2. zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka do szkoły, w tym zapewnienia opieki w drodze do i ze szkoły do czasu ukończenia przez dziecko 7 roku życia;
3. zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowanie się do zajęć szkolnych oraz zakupu przyborów szkolnych;
4. mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
5. znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę;
6. wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
7. wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
8. zgłaszania się do wychowawcy lub nauczyciela uczącego na wezwanie;
9. osobistego odbierania dziecka ze szkoły lub na podstawie pisemnej informacji rodzica w przypadku zamiaru zwolnienia z części planowanych lekcji lub nagłej choroby.

UCZNIOWIE, SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

1. przestrzegają zasad obowiązujących w szkole;
2. współorganizują imprezy i akcje szkolne;
3. znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
4. akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
5. współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
6. kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
7. prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
8. mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

PEDAGODZY SZKOLNI:

1. prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
2. diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
3. udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
4. podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;

5. minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
6. inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
7. pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
8. wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Szkoła w realizacji swoich podstawowych zadań współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi:

1. Władzą lokalną poprzez:

- 1) udział w akcjach typu sprzątanie świata, zbiórka surowców wtórnych,
- 2) organizację festynów, szkolnych uroczystości, konkursów, wycieczek,
- 3) organizowanie pomocy finansowej dla rodzin bez zabezpieczenia materialnego w postaci bezpłatnych obiadów, stypendiów, zasiłków szkolnych, wypoczynku wakacyjnego.

2. Wymiarem sprawiedliwości i organów porządkowych (kurator, policja) poprzez:

- 1) współpracę z Sądem Rodzinnym, z kuratorami,
- 2) udział w zajęciach prowadzonych przez policję na tematy: bezpieczeństwo ruchu drogowego, przeciwdziałanie agresji i przestępczości, odpowiedzialności dzieci przed prawem,
- 3) zabezpieczanie imprez organizowanych przez szkołę.

3. Placówkami kulturalnymi i oświatowymi (muzeum, MOK, Miejska Biblioteka Publiczna, Państwowa Szkoła Muzyczna, kino, Towarzystwo Miłośników Miasta Żory) poprzez:

- 1) uczestnictwo w spektaklach teatralnych, lekcjach muzealnych, koncertach umuzykalniających,
- 2) udział w seansach filmowych,
- 3) udział w konkursach i koncertach organizowanych przez placówki kulturalno – oświatowe,
- 4) udział w konkursach, warsztatach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną,

- 5) udział w spotkaniach z przedstawicielami TMMŻ.

4. Z żorskimi twórcami kultury poprzez:

- 1) organizację cyklicznych spotkań poświęconych określonym dziedzinom sztuki,
- 2) organizację warsztatów dla uczniów,
- 3) organizację Dnia Patrona Szkoły.

5. Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej poprzez:

- 1) pomoc uczniom przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu,
- 2) dostosowanie wymagań edukacyjnych,
- 3) pomoc uczniom zdolnym,
- 4) organizowanie prelekcji dla uczniów i rodziców,
- 5) pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych.

6. Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji poprzez:

- 1) udostępnianie hali sportowej na zajęcia dla klas sportowych,
- 2) pomoc w organizacji Szkolnego Dnia Sportu,
- 3) udział w zawodach organizowanych przez MOSiR,
- 4) udział w akcjach typu „Cała Polska Biega”, „Żorski bieg uliczny”.

7. Radami Dzielnic poprzez:

- 1) współorganizowanie festynów,
- 2) współorganizowanie konkursów dla dzieci,
- 3) współorganizowanie wyjazdów, wycieczek, rajdów,
- 4) umożliwienie uczniom zaprezentowania przygotowanych inscenizacji.

CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Uroczystości	Działania wychowawcze	Termin
Rozpoczęcie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości, dbałość o strój galowy. ✓ Poczucie wspólnoty społeczności szkolnej i klasowej. ✓ Identyfikacja z wymogami szkolnymi. 	IX

Pasowanie na ucznia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przyjęcie nowych uczniów w poczet społeczności szkolnej. ✓ Budowanie więzi wewnątrzszkolnej. 	X
Dzień Edukacji Narodowej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie poczucia szacunku dla roli i znaczenia edukacji oraz osób z nią związanych. 	X
Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Budzenie uczuć patriotycznych, poczucia dumy narodowej. ✓ Zrozumienie znaczenia wolności i niepodległości dla narodu polskiego i każdego innego. ✓ Zaangażowanie uczniów w przygotowania do obchodów święta 	XI
Andrzejką	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z zabawy. ✓ Rozwijanie samodzielności, zaangażowania i kreatywności w trakcie przygotowań do zabawy. ✓ Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie. 	XI
Mikołajki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki. ✓ Wskazywanie możliwości i uwrażliwienie dzieci na udzielanie pomocy innym ludziom. 	XII
Grudniowe spotkania świąteczno-noworoczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwój kreatywności, odpowiedzialności w trakcie przygotowań do inscenizacji – jasełek. ✓ Poznanie tradycji związanych z okresem bożonarodzeniowym. ✓ Dbłość o odświętny strój i właściwe zachowanie. ✓ Kształtowanie umiejętności przebaczenia. ✓ Integracja społeczności szkolnej. 	XII
Zabawy karnawałowe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nawiązywanie do tradycji zabaw karnawałowych. ✓ Promowanie przyjemnego spędzania czasu wolnego. 	I/II
Dzień Babci i Dziadka/ Dzień Seniora	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie szacunku dla osób starszych. ✓ Kształtowanie kreatywności w trakcie przygotowań do spotkań. ✓ Umacnianie więzi rodzinnej. ✓ Uczenie umiejętności wyrażania uczuć. 	I

Obchody Dnia Książki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Propagowanie czytelnictwa. ✓ Uczenie szacunku do książek. ✓ Wyzwalanie twórczości uczniowskiej. ✓ Pasowanie na czytelnika. 	X
Dzień Ziemi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie szacunku i postaw proekologicznych do przyrody i środowiska naturalnego. ✓ Zaprezentowanie wiedzy i umiejętności uczniów w konkursach. 	IV
Dzień Matki/Ojca	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie szacunku dla rodziców. ✓ Rozwijanie zaangażowania uczniów w życie rodziny. 	V
Obchody Dnia Patrona	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ukazywanie różnych rodzajów dzieł sztuki. ✓ Bieżące zapoznawanie uczniów z dorobkiem przedstawicieli żorskich twórców kultury. ✓ Promocja szkoły w środowisku lokalnym. ✓ Kształtowanie uczniowskiej kreatywności poprzez prezentacje własnego dorobku uczniów naszej szkoły. 	VI/V
Drzwi Otwarte	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekazanie informacji rodzicom przyszłorocznych klas pierwszych. ✓ Zapoznanie rodziców z bazą szkoły. ✓ Wskazywanie zalet szkoły. 	V/VI
Dzień Sportu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczestnictwo w imprezie sportowej na hali z udziałem rodziców. ✓ Uczenie zasad zdrowej rywalizacji. ✓ Popularyzacja aktywnego spędzania czasu wolnego. 	V/VI
Pożegnanie uczniów najstarszych klas kończących szkołę	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Poczucie więzi ze szkołą macierzystą. ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości. ✓ Ubiór stosowny do uroczystości. ✓ Rozwijanie umiejętności dziękowania za pracę. 	VI
Zakończenie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Promocja dobrych uczniowskich postaw. ✓ Godne zachowanie podczas uroczystości i noszenie strojów galowych. ✓ Poczucie więzi ze szkołą. 	VI

Apele szkolne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozwijanie umiejętności słuchania. ✓ Podkreślanie ważnych wydarzeń dla życia szkoły. ✓ Szybki przekaz informacji. ✓ Promowanie uczniowskich osiągnięć. 	Cały rok
Spotkania informacyjne dla rodziców według ustalonego na dany rok szkolny harmonogramu oraz informowanie o postępach dziecka poprzez dziennik elektroniczny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przekazywanie informacji rodzicom. ✓ Wspólne opracowywanie klasowych imprez, wycieczek. ✓ Wspólne rozwiązywanie problemów klasowych. ✓ Możliwość indywidualnej rozmowy z każdym nauczycielem. 	Cały rok
Konkursy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prezentacja uczniowskich uzdolnień, wiedzy. ✓ Rozwijanie świadomości rzetelnej pracy. ✓ Kształtowanie zdrowej rywalizacji. ✓ Promowanie uczniów najlepszych. ✓ Promowanie szkoły w środowisku. 	Cały rok

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych na poszczególnych poziomach w roku szkolnym 2020/2021 w załączniku.

W szkole realizowany jest:

- 1) Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej nr 3 im. Żorskich Twórców Kultury w Żorach na rok szkolny 2020/2021;

PROCEDURA EWALUACJI PROGRAMU

1. CELE

A. ewaluacja kształtująca:

1. uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu profilaktycznego,
2. poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
3. określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu.

B. ewaluacja końcowa:

1. dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu profilaktycznego,
2. uzyskanie opinii (od uczestników, od przedstawicieli środowiska lokalnego itp.) o wartości zrealizowanego programu profilaktycznego.

2. KRYTERIA

A. kryterium zgodności:

1. zgodność efektów programu z założonymi celami,
2. zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
3. zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.

B. kryterium efektywności:

1. zmniejszenie ilości zachowań (patologicznych, ryzykownych) u młodzieży,
2. poprawa klimatu szkoły (w zakresie przewidzianym w programie),
3. wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

3. METODY ZBIERANIA INFORMACJI

A. metody bezpośrednie – obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, metoda dialogowa itp.

B. metody pośrednie – badania kwestionariuszowe: ankiety, kwestionariusze badania postaw, techniki socjometryczne, wypracowania uczniów, sondaże itp.